

Lånecassen i 2016

Utdanningsstøtten skal bidra til

- like muligheter til utdanning uavhengig av geografiske forhold, alder, kjønn, funksjonsdyktighet, økonomiske og sosiale forhold
- å sikre samfunnet og arbeidslivet tilgang på kompetanse
- at utdanningen skjer under tilfredsstillende arbeidsforhold, slik at studiearbeidet kan bli effektivt.

INNHOOLD

Lånekassen gjør utdanning mulig

Historikk	4
Organisasjon	4
Aktuelt i 2016	5

Kundeservice i 2016

Kundehenvendelser – telefon, besøk, e-post og nettbesøk	6
Elektroniske løsninger framfor papir	7
Gjennomsnittlig behandlingstid	8

Tildeling av stipend og lån i undervisningsåret 2015–2016

Tildeling av stipend og lån – hovedtall	9
Støttetakere i vanlig videregående opplæring	10
Støttetakere i høyere og annen utdanning	10
Støttetakere i høyere og annen utdanning, fordelt på studiebelastning	11
Støttesatsene over tid	11
Satser for stipend og lån undervisningsåret 2015–2016	12
Stipendformer og -beløp undervisningsåret 2015–2016	14
Utdanning i utlandet	16
Støtte til utenlandske statsborgere	19

Tilbakebetaling av studielån i 2016

Tilbakebetalere	20
Utestående fordringer	20
Utestående renter, ettergivelser, rentestøtte og tap	20
Gjeldsutviklingen	21
Renteutviklingen	23
Satser for betalingslettelser og ettergivelse	24
Satser for gebyr ved varslings	25
Betalingsutsettelse	26
Rentefritak	27
Ettergivelse og avskrivning	27
Varsling	28
Innkrevning og inkasso	29

Lånekassen gjør utdanning mulig

Historikk

- Lånekassen ble etablert i 1947, i forlengelsen av en rekke velferdsordninger for studenter.
- Fra siste halvdel av 1950-tallet ble det også gitt støtte til elever i videregående opplæring.
- Fra slutten av 1950-tallet kom en stor vekst i antall studenter i høyere utdanning, med to perioder der veksten var særlig sterk: på 1960-tallet og fra midten av 1980-tallet.
- I 1980- og 90-årene ble det utviklet store datasystemer for massehåndtering av søknader.
- I 2001 ble det mulig å søke om støtte elektronisk.
- I 2003 ble støtten lagt om i forbindelse med Kvalitetsreformen i høyere utdanning, og studentene fikk tildelt lån som kunne gjøres om til utdanningsstipend basert på studiepoeng.
- I 2005 ble det åpnet for elektronisk signering av gjeldsbrev.
- Fra 2006 har Lånekassens kunder kunnet lese vedtak og informasjonsbrev i en sikker elektronisk postkasse på Dine sider, Lånekassens selvbetjeningsider, på lanekassen.no.
- Fra 2009 måtte alle som skulle søke om stipend og lån, gjøre det elektronisk.
- Fra 2013 kunne kunder signere avtale om støtte elektronisk med BankID på Dine sider.
- I perioden 2004–2015 gjennomførte Lånekassen fornyelsesprogrammet LØFT, der utskifting av IKT-løsningen var det mest omfattende prosjektet. Målet var bedre og mer målrettet informasjon til kunder og samarbeidspartnere, økt selvbetjening og automatisering, og økt effektivisering. Effektene ble kortere behandlingstid, mer automatisert saksbehandling, økt datafangst, nye arbeidsmåter og systemer, og digitalisering av kundedialogen.
- Lånekassens kunder er i dag så godt som heldigitale: Elever og studenter søker om støtte digitalt og får vedtaket om støtte i postkassen på Dine sider. De aller fleste studentene signerer avtale om støtte elektronisk. Også tilbakebetalerne utfører de fleste oppgaver selv på Dine sider (søker om betalingsutsettelse, endrer forfallsdato, velger betalingsmåte osv.), og åtte av ti betaler regningen sin med avtalegiro eller e-faktura. Antall telefonhenvendelser og oppmøte er betydelig redusert.

Organisasjon

- Lånekassen er et statlig forvaltningsorgan underlagt Kunnskapsdepartementet (KD). Lånekassen ledes av et styre oppnevnt av KD. Styret består av åtte faste medlemmer, der to er elev- og studentrepresentanter og to er representanter for de ansatte i Lånekassen. Styret skal på vegne av departementet følge opp virksomheten og kontrollere at Lånekassen utfører oppgavene sine i samsvar med KDs styringssignaler og retningslinjer.
- Lånekassen har hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Stavanger, Trondheim, Tromsø og Ørsta. Ved utgangen av 2016 hadde Lånekassen 300 fast ansatte.
- Driftsutgifter i 2016 var på 388,8 millioner kroner. Dette inkluderer 10,8 mill. kroner til utviklingsaktiviteter tilknyttet gradvis innføring av 11 måneders studiestøtte.

Aktuelt i 2016

- Lånekassen hadde ved årsskiftet (31.12.2016) 1 058 700 aktive kunder. 422 600 elever, studenter og lærlinger søkte om støtte i undervisningsåret 2015–2016.
- Det kom inn 830 000 søknader om utdanningsstøtte, betalingsutsettelse, rentefritak og ettergivelse i 2016. 67 prosent av søknadene om støtte og 81 prosent av søknadene om betalingsutsettelse ble helmaskinelt behandlet.
- Lånekassen tildelte 26,4 milliarder kroner i stipend og lån i 2015–2016, hvorav 3,7 milliarder kroner var stipend og 22,7 milliarder kroner var lån. Av det utbetalte lånet forventes det at ca. 6 milliarder kroner vil bli gjort om til utdanningsstipend.
- Utlånsporteføljen (utestående utdanningsgjeld) utgjør i alt 164 milliarder kroner.
- I 2016 ble 94 prosent av avtalene om støtte til høyere og annen utdanning signert elektronisk.
- Stadig flere betaler regningene med avtalegiro. 87 prosent av tilbakebetalerne hadde valgt avtalegiro eller e-faktura som betalingsform ved desemberforfallet i 2016.
- 2016 er det beste «telefonåret» i Lånekassen noen sinne. Det var 114 000 færre telefonanrop fra kunder i 2016 enn i 2015, og svarprosenten økte fra 56 til 67 prosent.
- Stadig flere finner svar på det de lurer på på lanekassen.no og Dine sider, noe som er helt i tråd med strategien for Lånekassens fronttjenester; lett å finne, lett å forstå og lett å få til. lanekassen.no hadde nesten 7,3 millioner besøk i 2016, og det var over 3,3 millioner innlogginger til selvbetjeningssidene Dine sider.
- Lånekassen gjennomførte våren 2016 bokkontroll av 47 000 studenter som hadde opplyst at de bodde for seg selv i 2015. Kun studenter som ikke bor sammen med foreldrene sine har rett på omgjøring av lån til utdanningsstipend. 1 600 studenter kunne ikke dokumentere at de bodde borte i 2015, dette er 600 færre enn i 2014.
- Sommeren 2016 tok Lånekassen i bruk offentlig digital postkasse og innførte e-signering for foreldre til elever under 18 år i videregående skole. Foreldrene til disse elevene får nå kopi av elevens vedtak digitalt og kan signere avtalen om støtte elektronisk.
- Lånekassens kunder er jevnt over gode tilbakebetalere, men tallene har aldri vært så gode som nå: Færre får purringer og stadig færre studielån går til inkasso. 4 prosent av alle tilbakebetalerne fikk studielånet sitt sagt opp og overført til Statens innkrevingsentral i 2016, mot 5 prosent i 2012 og 8 prosent i 2005. Og mens andelen purringer i 2016 var på knappe 4 prosent, var det i 2012 og 2005 henholdsvis 8 prosent og 14 prosent av kundene som ikke betalte regningen sin tidsnok.

Kundeservice i 2016

Kundehenvendelser – telefon, besøk, e-post og nettbesøk	2016	2015	2014
Telefon			
Antall anrop totalt	335 000	449 000	521 000
Antall anrop unike telefonnummer	228 000	266 000	285 000
Antall besvarte	225 000	253 000	269 000
Svarprosent totalt	67 %	56 %	52 %
Svarprosent av unike anrop	99 %	95 %	94 %
Kundebesøk			
Antall kundebesøk i Lånekassens lokaler	12 600	13 800	14 300
E-post			
Antall e-post	157 000 ¹⁾	144 000	148 000
E-post behandlingstid (dager)	5 dager	4 dager	6 dager
Nettbesøk			
lanekassen.no	7 280 000	7 041 000	7 067 000
Dine sider ²⁾	3 305 000	-	-
Andel besøk på lanekassen.no fra mobile enheter (mobil og nettbrett)	39 %	34 %	28 %

¹⁾ Økningen i antall e-post i 2016 skyldes at henvendelser om bokkontroll i 2016 kom inn som e-post via ny bokkontrollside på Dine sider, mens det tidligere kom per post eller som vedlegg til søknader.

²⁾ 2016 er det første hele året vi har egne innloggingstall for Dine sider, som henger sammen med at vi i mars 2015 fikk nye Dine sider. 2016-tallet kan derfor ikke sammenliknes med tidligere år.

Elektroniske løsninger framfor papir	2016	2015	2014
Nettsøknader			
Andel nettsøknader – tildeling av stipend og lån	90 %	88 %	90 %
Andel nettsøknader – søknad om betalingsutsettelse	95 %	92 %	90 %
Andel nettsøknader – søknad om rentefritak	83 %	79 %	71 %
Brevutsendelser papir/elektronisk/betalingsvarsler			
Brevutsendelser papir	1 357 000	1 911 000	2 123 000
Elektroniske brevutsendelser som har erstattet papir	2 409 000	2 254 000	2 533 000
Antall foreldrebreve totalt ¹⁾	258 000	-	-
Antall digitale foreldrebreve ¹⁾	78 000	-	-
Andel digitale foreldrebreve av alle foreldrebreve ¹⁾	30 %	-	-
Antall førstegangsvarsler ved desemberforfallene ²⁾	516 000	501 000	484 000
Andel elektroniske varsler ved desemberforfallene ²⁾	85 %	83 %	77 %
Søknadsbehandling – helmaskinell behandling og vedtak			
Andel tildelingssøknader med helmaskinell behandling	67 %	64 %	64 %
Andel betalingsutsettelsessøknader med helmaskinell behandling	81 %	76 %	68 %
Andel rentefritak (foreløpig svar) helmaskinelt vurdert	19 %	19 %	17 %
E-signering			
Antall e-signeringer i høyere og annen utdanning	258 000	250 000	235 000
Andel e-signeringer i høyere og annen utdanning	94 %	93 %	90 %
Antall foreldresigneringer totalt ¹⁾	124 000	-	-
Antall elektroniske foreldresigneringer ¹⁾	77 000	-	-
Andel foreldresigneringer ¹⁾	62 %	-	-

¹⁾ Sikker digital postkasse og e-signering for foreldre til elever under 18 år ble innført sommeren 2016.

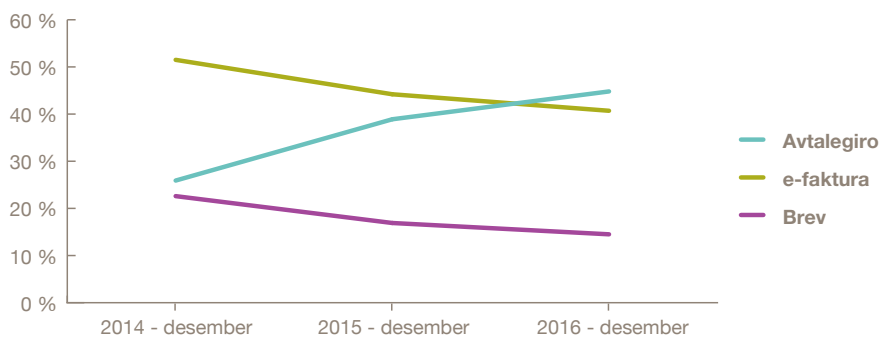
²⁾ Dette tallet inkluderer varsler som også inneholder purring på tidligere forfalte terminer, som skyldes at alleurringen må sendes på papir (jmfør inkassoloven). Andelen som faktisk får elektronisk varsling, vil derfor være noe lavere enn andelen som har oppgitt at de ønsker å benytte elektronisk betalingsform. Ved siste termin i 2016 var andelen kunder som ønsket å betale med avtalegiro eller e-faktura på 87 %.

Desemberregningen fordelt på betalingsform

Elektroniske løsninger framfor papir

År	Avtalegiro	e-faktura	Brev (papir) ¹⁾
2016	44,8 %	40,7 %	14,5 %
2015	38,9 %	44,2 %	16,9 %
2014	25,9 %	51,5 %	22,6 %

¹⁾ Siden alle purringer må sendes på papir, uansett hva slags betalingsform kunden har valgt, inkluderer dette tallet også purringer.

Gjennomsnittlig behandlingstid ¹⁾	2016	2015	2014
Tildeling av stipend og lån			
Gjennomsnittlig behandlingstid	8 dager	9 dager	11 dager
Betalingsutsettelse			
Gjennomsnittlig behandlingstid	3 dager	4 dager	7 dager

¹⁾ Økende andel helmaskinell behandling bidrar til å redusere gjennomsnittlig behandlingstid.

Tildeling av stipend og lån i undervisningsåret 2015–2016

Tildeling av stipend og lån – hovedtall	2015–2016	2014–2015	2013–2014
Antall støttesøkere	422 558	422 282	417 084
Antall støttemottakere	393 930	397 306	392 007
Antall låntakere	238 962	237 801	232 851
Antall stipendmottakere (ekskl. utdanningsstipend) ¹⁾	238 572	257 246	254 615
Lån (i millioner kr) ¹⁾	22 710	16 317	14 918
Utbetalt stipend (i millioner kr) ¹⁾	3 660	4 021	3 957
Lån omgjort til stipend (i millioner kr) ¹⁾	-	5 207	5 312
Lån og stipend i alt (i millioner kr) ¹⁾	26 369	25 545	24 187

¹⁾ Basisstøtten til studenter utbetales som lån, men inntil 40 prosent av beløpet kan bli gjort om til utdanningsstipend etter bestått eksamen. Man kan få omgjøring for fire år tilbake. Tall for utdanningsstipend for 2015–2016 er ikke tilgjengelige, da omgjøring for 2016 først skjer i november 2017. Tallet for 2013–2014 er tilnærmet endelig, mens tallet for 2014–2015 vil øke.

Støttemottakere i vanlig videregående opplæring – elever med ungdomsrett¹⁾

	2015–2016	2014–2015	2013–2014
Antall støttemottakere	160 802 ²⁾	170 185	170 116
Støtte i gjennomsnitt	kr 13 086	kr 15 870	kr 16 374
Antall med utstyrstipend	154 317	163 581	163 383
Utstyrstipend i gjennomsnitt	kr 1 566	kr 1 515	kr 1 308
Antall mottakere av andre stipend ³⁾	44 973	82 876	89 436
Stipend i gjennomsnitt	kr 38 006	kr 27 400	kr 26 739
Antall låntakere ⁴⁾	8 412	12 880	12 781
Lån i gjennomsnitt	kr 18 230	kr 14 155	kr 14 122

¹⁾ Å ha ungdomsrett vil si å ha rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1. Normalordningen er tre års videregående opplæring. Når en elev har startet videregående opplæring, gjelder rettighetene i fem (eventuelt seks) år, men innen utgangen av fylte 24 år.

²⁾ Nedgangen i antall støttemottakere skyldes nedgang i antall elever som mottar utstyrstipend.

³⁾ Antall mottakere av andre stipend har gått ned sammenliknet med tidligere på grunn av nye regler for grunnstipend, som trådte i kraft høsten 2015. Villkårene ble endret for å sikre at grunnstipendet i støtte grad går til elever fra familier med svak økonomi. Konsekvensen er at færre får grunnstipend, men de som får, vil i gjennomsnitt få utbetalt mer enn tidligere.

⁴⁾ Fra høsten 2015 gis det i videregående opplæring kun lån til elever over 18 år som ikke bor sammen med foreldrene sine. Dette forklarer nedgangen i antall låntakere.

Støttemottakere i høyere og annen utdanning¹⁾

	2015–2016	2014–2015	2013–2014
Antall støttemottakere	233 258	227 184	221 972
Støtte i gjennomsnitt	kr 104 022	kr 100 398	kr 96 395
Antall med basisstøtte	229 774	224 119	219 102
Basisstøtte i gjennomsnitt	kr 86 044	kr 83 459	kr 80 505
Antall med utdanningsstipend (omgjort fra lån) ²⁾	-	171 168	175 614
Utdanningsstipend i gjennomsnitt ²⁾	kr -	kr 30 409	kr 30 233
Antall med stipend (ikke omgjøring)	78 068	87 550	85 120
Andre stipend i gjennomsnitt	kr 21 883	kr 17 391	kr 15 963

¹⁾ I gruppen «annen utdanning» ligger fagskoler, folkehøyskoler, voksenopplæring m.m. Elever i vanlig videregående opplæring som ikke har ungdomsrett, er også inkludert i denne gruppen.

²⁾ Basisstøtten til studenter utbetales som lån, men inntil 40 prosent av beløpet kan bli gjort om til utdanningsstipend etter bestått eksamen. Man kan få omgjøring for fire år tilbake. Tall for utdanningsstipend for 2015–2016 er ikke tilgjengelige, da omgjøring for 2016 først skjer i november 2017. Tallene for 2013–2014 er tilnærmet endelige, mens tallene for 2014–2015 vil øke.

Støtemottakere i høyere og annen utdanning, fordelt på studiebelastning

Studiebelastning	2015-2016	2014-2015	2013-2014
100 prosent	210 654	205 573	200 958
75 prosent	8 631	8 114	7 982
67 prosent	5 170	5 117	4 931
50 prosent	11 518	10 891	10 101
Totalt	233 258	227 184	221 972

Støttesatsene over tid

Utvikling basisstøtte i løpende kroner og i faste kroner (2015-kroner)

Beløp i kr

Satser for stipend og lån undervisningsåret 2015–2016

Vanlig videregående opplæring (elever med ungdomsrett)¹⁾

	Hjemmeboer	Borteboer
Utstyrstipend – per år	kr 967, 2 141 eller 3 577	kr 967, 2 141 eller 3 577
Grunnstipend per måned	kr 1 006, 2 012 eller 3 020	kr 1 006, 2 012 eller 3 020
Bostipend per måned	kr 0	kr 4 157
Lån per måned for søker over 18 år	kr 0	inntil kr 3 000
Reisestipend per år	kr 0	Tre reiser tur-retur minus egenandel på kr 1 091

¹⁾ Å ha ungdomsrett vil si å ha rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1. Normalordningen er tre års videregående opplæring. Når en elev har startet videregående opplæring, gjelder rettighetene i fem (eventuelt seks) år, men innen utgangen av fylte 24 år.

Andre satser for elever med ungdomsrett i vanlig videregående opplæring

Lån til skolepenger per år	kr	25 101
Forsørgerstipend per måned per barn (de to første)	kr	1 580
Forsørgerstipend per måned per barn (for hvert barn flere enn to)	kr	1 029

Satser for behovsprøving for elever med ungdomsrett i vanlig videregående opplæring

Høyeste foreldreinntekt for søker uten søsken dersom maksimalt grunnstipend skal tildeles. Forsørgere bor sammen.	kr 235 100 ¹⁾
Høyeste foreldreinntekt for søker uten søsken dersom maksimalt grunnstipend skal tildeles. Forsørgere bor ikke sammen.	kr 352 650 ¹⁾
Redusert grunnstipend og forsørgerstipend ved søkers lærlinglønn og søkers trygde- og pensjonsytelser	60 % av bruttobeløp
Reduksjon av forsørgerstipend når ektefelles månedsinntekt er over	kr 30 605

¹⁾ Grunnstipendet blir redusert ved behovsprøving etter den samlede inntektene til forsørgerne (personinntekt og netto positiv kapitalinntekt). Inntekten til forsørgeren økes med kr 42 300 dersom han/hun har ektefelle/samboer som ikke er søkerens forsørger. Inntektsgrensene øker når søker har søsken/halvsøsken under 19 år.

Høyere og annen utdanning ¹⁾	Hjemmeboer		Borteboer	
Lån per måned	kr	10 092	kr	6 055
Utdanningsstipend per måned	kr	0	kr	4 037
Reisestipend innland per år ²⁾	kr	0	To reiser tur-retur minus egenandel på kr 2 745	

¹⁾ I gruppen «annen utdanning» ligger fagskoler, folkehøgskoler, voksenopplæring m.m. (inkluderer også elever i vanlig videregående opplæring som ikke har ungdomsrett).

²⁾ Reisestipend i Norge kan gis til studenter som er 25 år eller yngre og som ikke bor sammen med foreldrene sine..

Andre satser for studenter og elever i høyere og annen utdanning

Forsørgerstipend per måned per barn (de to første) ¹⁾	kr	1 580
Forsørgerstipend per måned per barn (for hvert barn flere enn to) ¹⁾	kr	1 029
Lån til skolepenger i Norge/Norden	kr	60 149

¹⁾ Forsørgerstipendet behøvsprøves mot søkers person- og kapitalinntekt, trygd/pensjonsytelser og formue, samt mot eventuell ektefelles person- og kapitalinntekt og formue.

Behøvsprøving mot inntekt for studenter og elever i høyere og annen utdanning	Støtte hele året	Støtte i sju måneder eller mindre	Reduksjon per måned av beløp over grensen
Person- og kapitalinntekt i 2016	kr 168 059	kr 420 148	5 %
Trygdeinntekt i 2016	kr 89 922	kr 252 088	5 %

Behøvsprøving mot formue for studenter og elever i høyere og annen utdanning	Netto formue på likningen	Reduksjon per måned av beløp over grensen
Søkers formue i 2016	kr 382 339	2 %
Gift søker, felles formue i 2016	kr 734 314	1 %

Skolepengestøtte til høyere utdanning utenfor Norden ¹⁾	Maksimalt beløp ved skolepenger over kr 62 945	Maksimalt stipend	Maksimalt lån
Bachelor	kr 123 083	kr 31 472	kr 91 611
Master	kr 123 083	kr 44 061	kr 79 022
ph.d.	kr 123 083	kr 0	kr 123 083
Tilleggsstipend ved skolepenger over kr 123 083 ²⁾		kr 66 552	

¹⁾ Dersom valutakursen på utbetalingstidspunktet har styrket seg med mer enn ett prosentpoeng sammenliknet med utgangskursen per 1. april, gis skolepengestøtten med et høyere beløp. Tilsvarende gis den med et lavere beløp hvis valutakursen har svekket seg med mer enn ett prosentpoeng.

²⁾ Til utdanning ved visse læresteder utenfor Norden gis det tilleggsstipend til dekning av skolepenger dersom skolepengene er høyere enn kr 123 083, inntil faktisk studieavgift.

Stipendformer og -beløp undervisningsåret 2015–2016

Vanlig videregående opplæring (elever med ungdomsrett)

Stipendform	Antall stipend	Gj.snittsbeløp i kr	Totalt beløp i mill. kr
Bostipend	28 833	37 892	1 092,5
Flyktningstipend	1 719	58 627	100,8
Foreldrestipend	376	52 645	19,8
Forsørgerstipend	172	12 088	2,1
Grunnstipend	17 403	23 148	402,8
Reisestipend i Norden	243	5 414	1,3
Reisestipend i Norge, utland	1 295	2 163	2,8
Reisestipend, innland	9 413	1 756	16,5
Reisestipend, utland	2 116	8 848	18,7
Stipend til skolepenger til videregående opplæring ¹⁾	694	71 854	49,9
Sykestipend	122	14 856	1,8
Utstyrstipend	154 317	1 566	241,7

¹⁾ Gjelder kun for videregående opplæring ved utenlandske eller internasjonale skoler.

Høyere og annen utdanning¹⁾

Stipendform	Antall stipend	Gj.snittsbeløp i kr	Totalt beløp i mill. kr
Ekstrastipend nedsatt funksjonsevne	3 433	29 850	102,5
Flyktningstipend	2 484	85 870	213,3
Foreldrestipend	3 991	62 131	248,0
Forsinkelsesstipend	11	78 121	0,9
Forsørgerstipend	18 550	16 820	312,0
Reisestipend for kvotestudenter	889	7 683	6,8
Reisestipend i Norden	3 406	1 310	4,5
Reisestipend i Norge, utland	5 414	498	2,7
Reisestipend utland	21 409	5 483	117,4
Reisestipend innland	26 709	1 090	29,1
Språkstipend	475	18 048	8,6
Stipend til skolepenger, utland	16 011	29 063	465,3
Sykestipend	1 910	32 749	62,5
Tilleggsstipend, utland	2 254	46 903	105,7
Valutajustert stipend ²⁾	15 577	1 806	28,1

¹⁾ I gruppen «annen utdanning» ligger fagskoler, folkehøyskoler, voksenopplæring m.m. (inkluderer også elever i vanlig videregående opplæring som ikke har ungdomsrett).

²⁾ Skolepengestøtte og tilleggsstipend blir valutajustert hvis den norske kronen har styrket eller svekket seg med mer enn ett prosentpoeng fra 1. april.

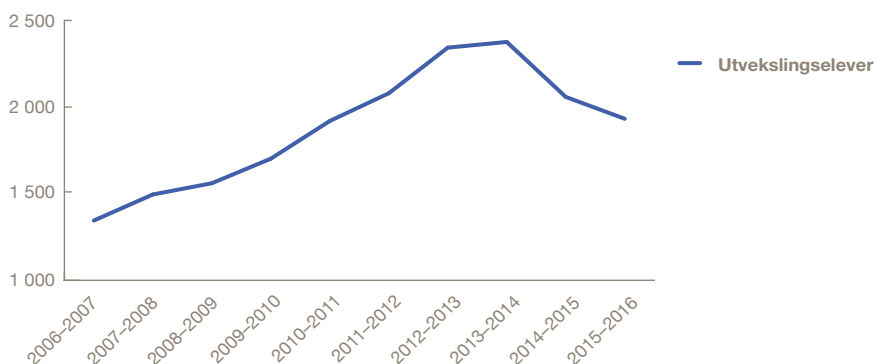
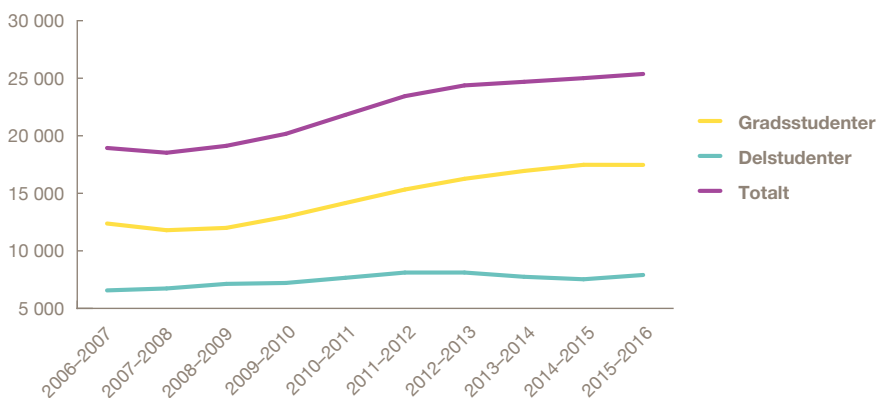
Foreldrestipend fordelt på kjønn

Undervisningsår	Kvinner		Menn		Totalt
	Antall	Andel	Antall	Andel	
2015–2016	4 097	94 %	269	6 %	4 366
2014–2015	3 930	94 %	237	6 %	4 167
2013–2014	3 695	96 %	153	4 %	3 848
2012–2013	3 744	96 %	174	4 %	3 918
2011–2012	4 100	95 %	194	5 %	4 294

Utdanning i utlandet

Antall gradsstudenter, delstudenter og utvekslingselever, historisk

Undervisningsår	Gradsstudenter	Delstudenter	Utvekslingselever
2015–2016	17 467	7 904	1 946
2014–2015	17 477	7 530	2 055
2013–2014	16 943	7 745	2 383
2012–2013	16 260	8 116	2 352
2011–2012	15 328	8 114	2 075
2010–2011	14 154	7 657	1 934
2009–2010	12 956	7 209	1 729
2008–2009	11 994	7 129	1 547
2007–2008	11 793	6 732	1 486
2006–2007	12 375	6 564	1 383

Tildeling av stipend og lån til gradsstudenter i utlandet 2015–2016

	Antall	Gj.snittsbeløp i kr	Totalt beløp i mill. kr
Stipendmottakere	16 716	36 987	618,3
Fordelt på stipendtypene			
Ekstrastipend nedsatt funksjonsevne	204	31 030	6,3
Føreldestipend	83	78 766	6,5
Forsinkelsesstipend	2	111 012	0,2
Forsørgerstipend	191	16 454	3,1
Reisestipend i Norge, utlandsstudenter	3 190	552	1,8
Reisestipend Norden	2 617	1 392	3,6
Reisestipend utland	13 862	5 324	73,8
Språkstipend	50	18 064	0,9
Stipend til skolepenger	13 011	30 672	399,1
Sykestipend	177	45 943	8,1
Tilleggsstipend, utlandsstudenter	1 613	54 834	88,4
Valutajustering stipend ¹⁾	12 958	2 029	26,3
Låntakere	17 185	144 555	2 501,4
Fordelt på lånetypene			
Omgjøringslån	17 258	37 813	652,6
Ordinært lån	17 017	56 857	967,5
Reiselån utland	13 662	2 270	31,0
Skolepengelån utland	13 086	146 502	807,4
Lån – uberettiget mottatt støtte	1 183	36 225	42,9
Totalt	17 467	183 768	3 119,7

¹⁾ Skolepengestøtte og tilleggsstipend blir valutajustert hvis den norske kronen har styrket eller svekket seg med mer enn ett prosentpoeng fra 1. april.

Land med flest norske gradsstudenter

Land	2015–2016	2014–2015	2013–2014
Storbritannia	5 077	5 298	5 016
Danmark	2 784	2 772	2 817
USA	2 096	2 095	1 849
Polen	1 614	1 571	1 528
Ungarn	1 004	960	863
Australia	926	980	1 084
Sverige	578	673	673
Slovakia	551	560	537
Nederland	406	377	385
Tsjekkia	338	352	350

Land med flest norske delstudenter

Land	2015–2016	2014–2015	2013–2014
USA	1 316	1 468	1 440
Australia	889	828	758
Storbritannia	488	503	510
Tanzania	455	417	437
Tyskland	346	275	261
Frankrike	298	267	279
Sør-Afrika	271	277	225
Spania	267	223	216
Danmark	247	238	278
Kina	227	228	192

Støtte til utenlandske statsborgere

Årsak til opphold	2015–2016	2014–2015	2013–2014
Opphold pga. ekteskap/slektskap	8 796	10 410	9 097
Politisk flyktning	5 482	5 558	4 306
EØS-borger	5 254	4 776	4 292
Opphold på humanitært grunnlag	832	1 630	1 637
Kvotordning for studenter fra utviklingsland m.m.	1 068	1 082	1 061
Fulltidsarbeid/utdanning	1 055	1 045	932
Totalt	22 487	24 501	21 325

Støtte til EØS-borgere og familiemedlemmer, 2015–2016

Utdanningstype	Arbeidstaker	Barn av EØS-borger	Øvrige familie-medlemmer	Totalt
Videregående opplæring ¹⁾	9	1 092	2 361	3 462
Annen utdanning ²⁾	163	277	205	645
Høyere utdanning	353	360	434	1 147
Totalt	525	1 729	3 000	5 254

¹⁾ «Videregående opplæring» vil si vanlig videregående opplæring med ungdomsrett. Å ha ungdomsrett vil si å ha rett til videregående opplæring etter opplæringslova § 3-1. Normalordningen er tre års videregående opplæring. Når en elev har startet videregående opplæring, gjelder rettighetene i fem (eventuelt seks) år, men innen utgangen av fylte 24 år.

²⁾ I gruppen «annen utdanning» ligger fagskoler, folkehøyskoler, voksenopplæring m.m. Elever i vanlig videregående opplæring som ikke har ungdomsrett er også inkludert i denne gruppen.

Tilbakebetaling av studielån i 2016

Tilbakebetalere			
	2016	2015	2014
Antall tilbakebetalere	653 842	636 205	612 795

Utestående fordringer			
Beløp i milliarder kroner	2016	2015	2014
Totalt utestående fordringer	164,0	155,3	146,8

Utestående renter, ettergivelser, rentestøtte og tap			
Beløp i millioner kroner	2016	2015	2014
Utestående renter	1 620	1 729	1 774
Ettergivelse basert på rettigheter	596	599	473
Rentestøtte	847	1 001	977
Regnskapsførte tap	358	299	258

Gjeldsutviklingen

Gjennomsnittsgjeld ved avsluttet høyere utdanning i Norge

Nivå	2016		2015 ¹⁾	
	Antall	Gjennomsnittsgjeld	Antall	Gjennomsnittsgjeld
Bachelor	37 997	kr 255 574	36 456	kr 247 929
Master	12 581	kr 356 616	12 135	kr 350 318
ph.d.	42	kr 423 208	33	kr 406 961
Totalt	50 620	kr 280 826	48 624	kr 273 590

¹⁾ Ikke prisjustert.

Gjennomsnittsgjeld ved avsluttet høyere utdanning i utlandet

Nivå	2016		2015 ¹⁾	
	Antall	Gjennomsnittsgjeld	Antall	Gjennomsnittsgjeld
Bachelor	2 328	kr 431 197	2 421	kr 411 919
Master	2 829	kr 534 032	2 705	kr 519 879
ph.d.	76	kr 636 581	76	kr 661 178
Totalt	5 233	kr 489 773	5 202	kr 471 699

¹⁾ Ikke prisjustert.

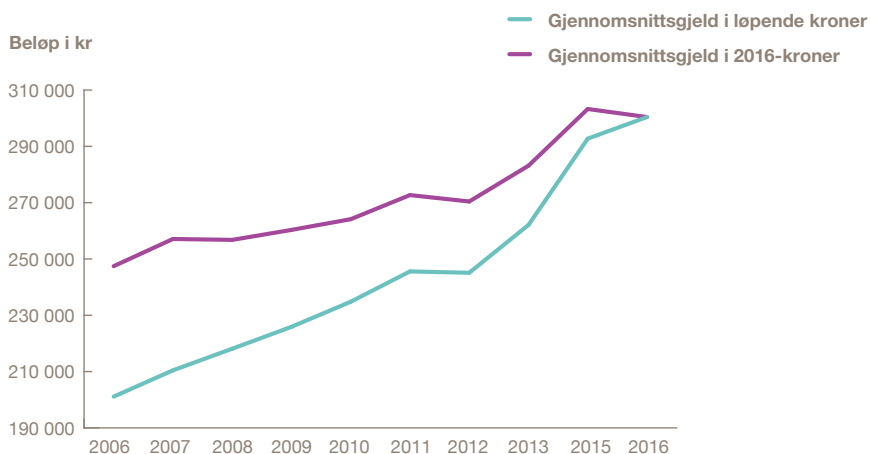
Gjennomsnittsgjeld ved avsluttet høyere utdanning (samlet)

Nivå	2016		2015 ¹⁾	
	Antall	Gjennomsnittsgjeld	Antall	Gjennomsnittsgjeld
Bachelor	40 325	kr 265 713	38 877	kr 258 141
Master	15 410	kr 389 187	14 840	kr 381 225
ph.d.	118	kr 560 634	109	kr 584 213
Totalt	55 853	kr 300 403	53 826	kr 292 736

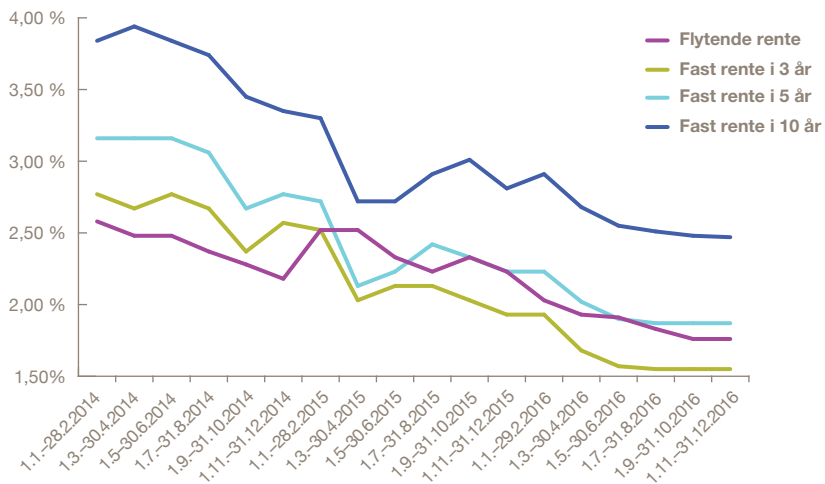
¹⁾ Ikke prisjustert.

Gjennomsnittsgjeld ved avsluttet høyere utdanning (samlet), historisk

År	Antall studenter som avsluttet utdanningen	Gjennomsnittsgjeld	Gjennomsnittsgjeld i 2016-kroner
2016	55 853	kr 300 403	kr 300 403
2015	53 826	kr 292 736	kr 303 274
2013	54 353	kr 262 085	kr 283 128
2012	52 075	kr 245 092	kr 270 410
2011	50 145	kr 245 581	kr 272 692
2010	47 023	kr 234 803	kr 264 122
2009	46 002	kr 225 894	kr 260 318
2008	47 005	kr 218 112	kr 256 777
2007	49 492	kr 210 445	kr 257 100
2006	50 202	kr 201 106	kr 247 442

Renteutviklingen

Flytende og fast rente

Antall tilbakebetalere med flytende og fast rente per 31.12.2016

Flytende rente	567 837
3 års fastrente	13 228
5 års fastrente	41 357
10 års fastrente	31 420
Totalt	653 842

Satser for betalingslettelser og ettergivelse

Grenser for rentefritak – søknader blir automatisk kontrollert mot bruttoinntekt på likningen

Antall måneder med rett til rentefritak	Person- og kapitalinntekt per år – likningen for 2016
1	kr 310 142
2	kr 305 019
3	kr 299 898
4	kr 294 775
5	kr 289 653
6	kr 284 530
7	kr 279 409
8	kr 274 286
9	kr 269 164
10	kr 264 042
11	kr 258 919
12	kr 253 797
Månedsinntekt ved lav inntekt ved: - fulltidsarbeid med lav inntekt - soning	kr 15 058
Ekstra per år for hvert barn under 16 år	kr 13 752
Samlet familieårsinntekt ved: - omsorg - lav inntekt ved fulltidsarbeid - soning	kr 507 688
Ekstra per år for hvert barn under 16 år	kr 27 526

Ettergivelse ved varig uførhet – satser

Person- og kapitalinntekt per år	Ny gjeld	Nytt terminbeløp
kr 292 107–324 281 ¹⁾	kr 59 034	kr 630
kr 324 282–355 450 ¹⁾	kr 68 846	kr 757
kr 355 451–388 342 ¹⁾	kr 78 800	kr 892
kr 388 343–421 190 ¹⁾	kr 88 612	kr 1 017

¹⁾ Øker med kr 13 752 per år for hvert barn under 16 år som låntakeren forsørger.

Ettergivelse ved fullført utdanning

Satser

Visse lærerutdanninger opptil kr 50 000

Ettergivelse - yrkesaktive i Finnmark og visse kommuner i Nord-Troms, samt yrkesaktive leger i visse kommuner

Satser

Sats for ettergivelse per år 10 % av opprinnelig lån

Minimum ettergivelsesbeløp per år kr 2 000

Maksimum ettergivelsesbeløp per år kr 25 000

Satser for gebyr ved varsling

Satser

Førstegangsvsling – med e-faktura eller avtalegiro kr 0

Førstegangsvsling – med papirfaktura kr 18

Andregangsvsling (første puring) kr 280

Tredjegangsvsling (varsel om oppsigelse) kr 490

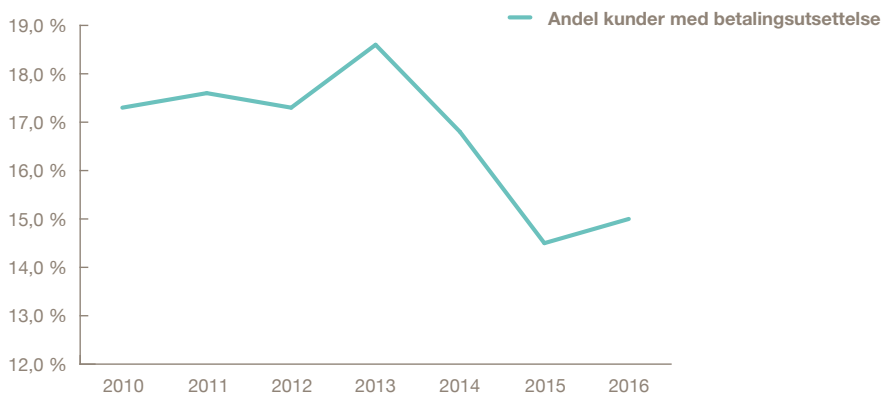
Betalingsutsettelse

	2016	2015	2014
Antall kunder som har fått betalingsutsettelse	98 009	92 314	103 191
Antall betalingsutsettelse ¹⁾	713 354	661 698	401 868

¹⁾ Sommeren 2014 gikk Lånekassen over fra kvartalsvis til månedlig betaling. Det forklarer økningen i antall betalingsutsettelse.

Andel kunder med betalingsutsettelse

År	Antall kunder med betalingsutsettelse	Antall tilbakebetalere	Andel kunder med betalingsutsettelse
2016	98 009	653 842	15,0 %
2015	92 314	636 205	14,5 %
2014	103 191	612 795	16,8 %
2013	111 425	598 447	18,6 %
2012	100 019	577 285	17,3 %
2011	98 898	560 699	17,6 %
2010	94 747	547 600	17,3 %

Rentefritak – antall kunder med innvilget rentefritakssøknad

Årsak	2016	2015	2014
Arbeidsledighet	10 547	8 572	6 913
Arbeidsavklaringspenger	9 498	8 582	7 914
Omsorgsarbeid	3 372	2 058	2 652
Fødsel	2 522	2 346	2 328
Sykdom	1 032	929	971
Deltidsutdanning	808	889	798
Fulltidsutdanning	666	792	766
Militærtjeneste / sivil verneplikt	428	434	430
Sosialstønad til livsopphold	245	247	211
Lav inntekt ved fulltidsarbeid	177	203	231
Soning	54	47	36
Andre forhold	28	25	27
Totalt¹⁾	24 934	22 453	20 171

¹⁾ Flere kunder har søkt om rentefritak flere ganger / av flere årsaker, det forklarer avviket mellom totalt antall kunder som har søkt om rentefritak og summen av alle årsakene.

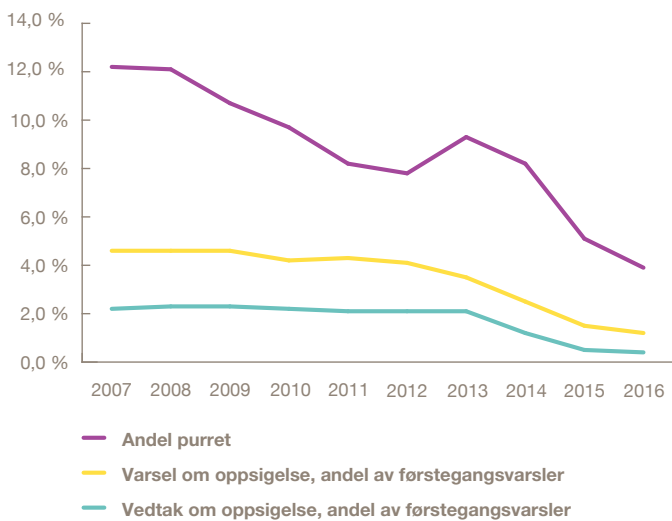
Ettergivelse og avskrivning

Årsak	2016		2015		2014	
	Antall etter-givelser	Totalbeløp i mill. kr	Antall etter-givelser	Totalbeløp i mill. kr	Antall etter-givelser	Totalbeløp i mill. kr
Finnmarksordningen ¹⁾	5 779	113,3	6 070	117,6	6 183	110,1
Sykdom (uførhet)	1 989	256,4	2 325	266,1	1 513	170,2
Dødsfall	400	58,8	417	59,8	371	50,3
Læreravskrivning	372	18,4	322	16,0	349	16,1
Kvoteprogram for studenter fra utviklingsland m.m.	243	31,4	209	28,9	126	23,2
Andre		117,5		0,7		0,9
Sum ettergivelser		595,8		488,9		370,7

¹⁾ Ordningen omfatter Finnmark og enkelte kommuner i Nord-Troms, samt ettergivelse for leger i enkelte kommuner.

Varsling

År	Antall første- gangsvarsler	Andel purret	Varsel om opp- sigelse, andel av førstegangsvarsler	Vedtak om opp- sigelse, andel av førstegangsvarsler
2016	6 369 220	3,9 %	1,2 %	0,4 %
2015	6 184 117	5,1 %	1,5 %	0,5 %
2014	3 537 976	8,2 %	2,5 %	1,2 %
2013	1 995 976	9,3 %	3,5 %	2,1 %
2012	1 928 036	7,8 %	4,1 %	2,1 %
2011	1 873 412	8,2 %	4,3 %	2,1 %
2010	1 840 314	9,7 %	4,2 %	2,2 %
2009	1 840 801	10,7 %	4,6 %	2,3 %
2008	1 802 184	12,1 %	4,6 %	2,3 %
2007	1 748 378	12,2 %	4,6 %	2,2 %

Innkrevning og inkasso

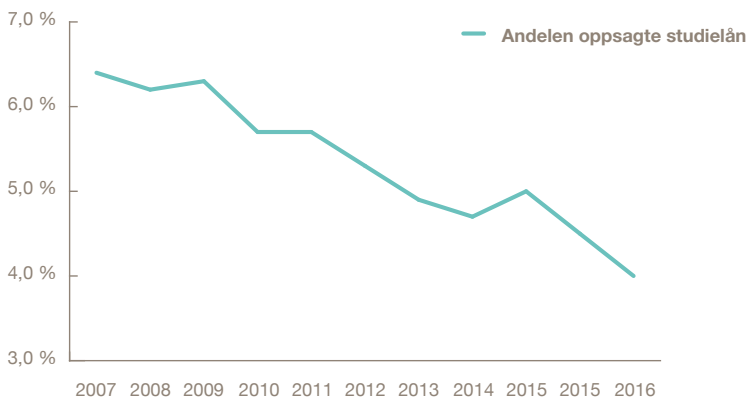
Oppsagte lån siste tre år (midlertidig overførte lån)

	2016	2015	2014
Antall tilbakebetalere totalt	653 842	636 205	612 795
Antall lån midlertidig overført til SI ¹⁾	26 087	28 467	30 760
Andel av alle tilbakebetalere	4,0 %	4,5 %	5,0 %
Gjeld i milliarder kroner	4,3	4,4	4,7
Innkrevningsresultat i millioner kroner	521,1	558,8	491,5

¹⁾ Ved oppsigelse av lånet forfaller hele gjelden til betaling. Når lånet blir sagt opp, løper det forsinkelsesrenter på hele gjelden. Statens innkrevningssentral (SI) innkrever oppsagte lån for Lånekassen.

Oppsagte lån – historisk utvikling

År	Antall oppsagte lån (= midlertidig overført til SI)	Antall tilbakebetalere	Andel oppsagte
2016	26 087	653 842	4,0 %
2015	28 467	636 205	4,5 %
2014	30 760	612 795	5,0 %
2013	28 093	598 447	4,7 %
2012	28 120	577 258	4,9 %
2011	29 581	560 699	5,3 %
2010	31 424	547 617	5,7 %
2009	33 897	538 494	6,3 %
2008	32 960	530 683	6,2 %
2007	33 287	519 297	6,4 %

Vi gjør
utdanning mulig